

בעניין:

על ידי

המבקש

- נגד -

על ידי

המשיב

החלטה בבקשה לדיון נוסף

הרקע הכללי בתמצית

1. המבקש הגיש נגד המשיב תביעה למוסד לבוררות וגישור של ההתאחדות לכדורגל.
2. במוקד התביעה עמדה טענה לפיה בין הצדדים התקיימה מערכת חוזית, על-פיה סוכם כי המשיב ישאיל למבקש שחקנים, על מנת שאלה יקודמו מקצועית על ידי המבקש.
3. בכתב התביעה נטען כי המבקש זכאי לקבל מן המשיב תמורה כספית בגין סיועו לטיפוח, השבחה ומכירה של השחקנים המושאלים.
4. לטענת המבקש, במהלך התקופה הרלוונטית לתביעה (2015 עד 2021), הושאלו לו בדרך זו על ידי המשיב כ-60 שחקנים. עוד נטען כי מרבית הסכמי ההשאלה אינם ברשותו של המבקש.
5. בתביעה עתר המבקש למספר סעדים, ובכלל זה ביקש כי המשיב יחויב למסור לו את ההסכמים בין הצדדים לתקופה שתחילתה בשנת 2015 וכן מסמכים ונתונים נוספים.
6. מן האמור בכתב התביעה עולה כי ביסוד העתירה למסירת המסמכים והנתונים, עומדת כוונה לבסס על החומרים שיתקבלו תביעה כספית, בגין סכומים שעל פי הנטען המשיב נותר חייב למבקש.
7. בכתב ההגנה מטעמו העלה המשיב מספר טענות. בין היתר טען כי ניתן היה לייתר את ההליך כולו, אם המבקש היה פונה לרשות לבקרת תקציבים ומבקש כי הסכמי השחקנים המושאלים יועברו אליו.
8. בהמשך לכך, הורה הבורר למבקש לבחון אילו חוזים ניתן לקבל מן הרשות לבקרת תקציבים. בהתאם להודעה שהוגשה על ידי המבקש, רק חלק מן ההסכמים הרלוונטיים נמסרו לו על ידי הרשות ולכן הוא ביקש להמשיך בבירור תביעתו נגד המשיב.
9. ביום 7.2.2024 התקיימה ישיבה מקדמית, בה נעשה ניסיון להגיע להסדר, אשר ייתר את המשך ההליכים בתיק. ניסיון זה לא צלח.
10. לאחר ישיבה זו הגיש המבקש בקשה, בה הבהיר כי הוא אינו עומד עוד על בירור התביעה, שכן בכוונתו להגיש נגד המשיב תביעה כספית. בהתאם לכך, ביקש המבקש למחוק את התביעה, ללא צו להוצאות.

11. במענה לבקשה זו, ביקש המשיב כי התביעה תידחה ולא תימחק. בנוסף לכך, ביקש המשיב כי המבקש יחויב בהוצאותיו, בסכום של כ-143,000 ש"ח (כולל מע"מ). לתשובה צורף פירוט של שעות העבודה, שעל פי הנטען בוצעו על ידי באי כוחו של המשיב במסגרת הטיפול בהליך, ממנו עלה כי עורכי הדין של המשיב הקדישו לטיפול בהליך, בסך הכל, כ-230 שעות עבודה. בפירוט השעות, כפי שהוגש על ידי המשיב, הושרחו שם העובד במשרד בא כוח המשיב שביצע את כל אחת מן המשימות ומהות המשימה שבוצעה על ידו.
12. בפסק הבוררות, הורה הבורר על דחיית התביעה ביחס לחלק מן הסעדים שנתבעו על ידי המבקש ועל מחיקתה ביחס לאחד מהם.
13. בכל הנוגע להוצאות, חייב הבורר את המבקש בסכום של 60,000 ש"ח (כולל מע"מ). בהקשר זה עמד הבורר על כך שהתביעה שהוגשה אמנם לא היתה תביעה כספית, אולם המבקש לא הסתיר את כוונתו לבסס על החומרים שהתבקשו בהליך תביעה כספית עתידית, שנראה כי צפויה לעמוד על סכום משמעותי. עוד נקבע בפסק הבוררות כי התביעה התייחסה לכ-60 שחקנים, שההתקשרות עימם התפרסמה על פני כ-7 עונות משחקים, מה שחייב את המשיב להשקעה משמעותית של משאבים לצורך ניהול הגנתו. מפסק הבוררות נראה כי הבורר לא התרשם כי החלטת המבקש לסגת מן התביעה נעוצה היתה בעובדות שהתגלו במסגרת ההליך. במישור העקרוני נקבע כי תובע אשר החליט להפסיק תביעה אותה הגיש, צריך לקחת בחשבון כי הנתבע יהיה זכאי להוצאות ריאליות, סבירות והוגנות, בהתחשב בהיקף ההליך ובמשאבים שהושקעו בו.
14. בפסק הבוררות נקבע כי בנסיבות העניין, לא ניתן להסתמך או לקבוע ממצא עובדתי על בסיס דיווח השעות שהוגש על ידי המשיב ומשום כך, החליט הבורר כי ההוצאות המשפטיות ייקבעו על דרך האומדן.
15. בסופו של דבר, לאחר שקילת מכלול הנסיבות ועל בסיס אומדן שנערך על ידו, חייב הבורר את המבקש בהוצאות המשיב בסכום של 60,000 ש"ח (כולל מע"מ).

הבקשה לדיון נוסף

16. המבקש ממאן להשלים עם סכום ההוצאות בו חויב על ידי הבורר והוא מבקש לקיים דיון נוסף במרכיב זה של פסק הבוררות.
17. על פי הוראות על פי סעיף 8ב' לתקנון המוסד לבוררות וגישור, מסורה סמכות ההכרעה בבקשה לקיום דיון נוסף ליו"ר המוסד. מכיוון שפסק הבוררות בענייננו ניתן על ידי יו"ר המוסד, הועברה ההחלטה בנושא לטיפול.

טענות המבקש בבקשה לדיון נוסף

18. בבקשה לדיון נוסף, מעלה המבקש טענות רבות. אתייחס לעיקריות שבהן.
19. לטענת המבקש, סכום ההוצאות שנפסק על ידי הבורר, הוא חריג וחסר תקדים. כך בכלל ועל אחת כמה וכמה, מקום בו ההליך הסתיים לאחר ישיבה מקדמית אחת ולא נשמעו בו ראיות או הוגשו בו סיכומים.
20. המבקש טוען כי סכום ההוצאות עומד בסתירה להחלטות קודמות של המוסד לבוררות וכי הסכום המקובל, בהליך בוררות שהתנהל עד סופו, משתרע על הטווח שבין 7,500 ש"ח ל-30,000 ש"ח, לכל היותר.

21. טעמים נוספים המוזכרים בבקשה, אשר לשיטת המבקש מצדיקים קיומו של דיון נוסף, הם עמדת הבורר, לפיה המבקש לקח או היה צריך לקחת בחשבון, כי לצורך התמודדות עם תביעה מעין זו, יסתיע המשיב במשרד עורכי דין מן השורה הראשונה, שעלויותיו בהתאם. לטענת המבקש, מדובר בשיקול שאינו ממין העניין, שאסור היה לבורר לקחת במניין שיקוליו לצורך קביעת סכום ההוצאות.
22. בנוסף לכך טען המבקש כי הבורר התבסס על דיווח שעות לא אמין, שלא ניתן היה לבסס עליו ממצא עובדתי כלשהו.
23. בבקשה גם נטען כי סכום ההוצאות שנפסק על ידי הבורר, עלול לפגום בזכות הגישה לערכאות והוא צפוי להרתיע בעלי דין מפניה למוסד לבוררות ולייצר חוסר שיוויון.
24. המבקש מדגיש כי התביעה שהוגשה על ידו למוסד לבוררות, היתה, לכל הפחות, תביעה לגיטימית וכי הבורר עצמו לא סבר כי מדובר בתביעת סרק או בתביעה קנטרנית וכי לא היה דבר באופן בו נוהל ההליך על ידו, שהצדיק השתתפות הוצאות בסכום כה משמעותי. עוד נטען כי המשיב לא נדרש למאמץ מיוחד לצורך ההתגוננות נגד התביעה, באופן שיכול להצדיק את סכום ההוצאות בו חויב המבקש.
25. בנוסף לכך נטען כי אם המשיב היה מתייחס לפניית המבקש, שקדמו להגשת התביעה, אפשר וניתן היה לחסוך את ההליך כולו.
26. המבקש טוען כי ההוצאות שנפסקו לחובתו, סותרות לא רק פסיקות קודמות של המוסד לבוררות, אלא הן גם אינן מתיישבות עם העקרונות שהותוו בפסיקת בתי המשפט. בהקשר זה מפנה המבקש לפסק הדין של בית המשפט העליון בעניין רע"א 7650/20 **Magic Software Enterprises Ltd נ' פאיירפלאי בע"מ** ולקביעות שנכללו בו.
27. לטענת המבקש, בקשת המשיב לחיובו בסכום של כ-143,000 ש"ח אמנם לא התקבלה, אולם היא הותירה את רישומה על הבורר ופסיקתו הושפעה מדרישה זו, שלטענת המבקש היתה מופרכת. בהקשר זה נטען כי אם המשיב היה מגיש, בתחילת ההליך, בקשה לחיוב המבקש בערובה להוצאות, לא היה סכום הערובה עולה, בשום מקרה, על 10,000 ש"ח וכי גם בכך יש אינדיקציה לכך שסכום ההוצאות בו חויב, הוא שגוי מן היסוד.
28. מתוך כך שחלקים מתוך דיווח שעות העבודה של באי כוח המשיב הושחרו, מבקש המבקש להסיק כי מדובר בדרישה מופרכת וכי המשיב ובאי כוחו חשו אי נוחות ולכן לא הגישו את הדיווח המלא.
29. לבסוף שב המבקש על הטענה כי הותרת סכום ההוצאות על כנו, יגרום לפגיעה בזכות הגישה לערכאות ויפגע בבעלי דין, שידם אינה משגת, ובכלל זה במועדונים שאינם ממומנים על ידי אנשי עסקים מסוגם של אנשי העסקים שמחזיקים בזכויות במועדון המשיב. בכך תיווצר, אליבא דמבקש, פגיעה בזכות הגישה לערכאות ובשיוויון.
30. לסיכום, לטענת המבקש, בענייננו מתקיימים התנאים הדרושים לצורך קיום דיון נוסף, כמפורט בתקנה 8ב(א) לתקנון המוסד לבוררות וגישור.

תשובת המשיב

31. המשיב סבור כי התנאים הנדרשים לקיומו של דיון נוסף אינם מתקיימים בענייננו וכי יש לסלק את הבקשה על הסף ולחלופין לדחותה לגופה.

32. המשיב טוען כי סכום ההוצאות שנפסק בפסק הבוררות, עולה בקנה אחד עם פסיקה עדכנית של המוסד לבוררות וכן עם פסיקת בתי המשפט. בהקשר זה נטען כי טענת המבקש, כאילו מדובר בפסיקה חריגה וקיצונית, אינה נכונה וכי היא הועלתה על ידי המבקש באופן סתמי ולא נתמכה באסמכתאות.
33. עוד נטען כי התביעה שהוגשה על ידי המבקש היתה תביעת סרק, שלא היה מקום להגישה מלכתחילה ולא בכדי היא נזנחה על ידו. בהקשר זה נטען כי הבקשה למחיקת התביעה, לא התבססה על הודעת המשיב כי המסמכים הרלוונטיים אינם ברשותו, אלא על טענות ההגנה האפקטיביות שהועלו על ידי המשיב.
34. המשיב מוסיף וטוען כי לצורך ההתגוננות נגד התביעה הוא נדרש להשקעת משאבים רבים, וזאת בשים לב לכך שהתביעה התפרסה על פני תקופה ממושכת והתייחסה למספר רב של שחקנים וכי היא אמורה היתה להוות בסיס לתביעה כספית בסכום משמעותי. בהתאם לכך, כך סבור המשיב, ההוצאות שהוצאו על ידו בפועל לצורך ההתגוננות נגד התביעה, היו סבירות ומתחייבות.
35. המשיב שב וטוען כי בפועל, סכום ההוצאות ששולם על ידו לעורכי דינו עמד על כ-143,000 ש"ח והוא טוען כי בנסיבות העניין, הוצאה זו היתה מוצדקת. בהקשר זה מדגיש המשיב כי סכום ההוצאות שנפסק על ידי הבורר, משקף פחות ממחצית מסכום ההוצאות בו נשא המשיב בפועל.
36. עוד נטען כי הבורר התייחס באריכות ובכובד ראש לנושא ההוצאות, שקל את כל השיקולים הרלוונטיים ונושא ההוצאות, אשר תפס בפסק הבוררות פרק שלם, מצוי באופן מובהק בשיקול דעתו של הבורר.
37. המשיב גם כופר בטענת המבקש, כאילו סכום ההוצאות שנפסק על ידי הבורר, עלול להגביל גישה לערכאות. לטענת המשיב, מדובר בסכום מדוד, שכאמור שיקף פחות ממחצית ההוצאות בפועל.
38. בכל הנוגע לטענות המבקש בעניין דו"ח שעות העבודה, מדגיש המשיב כי הבורר קבע במפורש כי סכום ההוצאות שנפסק אינו מבוסס על דו"ח השעות שהוגש על ידי המשיב, אלא על אומדן שנערך על ידי הבורר וכי לדו"ח שהוגש לא ניתן כל משקל בפסיקת ההוצאות.
39. המשיב מסביר כי הפעולות שבוצעו במסגרת הטיפול המשפטי בתיק הושחרו מכיוון שלטענתו מדובר ברישום פנימי וחסוי והוא כולל פעולות שבוצעו עבור הלקוח, שאין לחשוף אותן. לטענת המשיב, דו"ח זה הוגש ממילא למעלה מן הצורך, שכן טענות המשיב אודות סכום ההוצאות ששולם על ידו, גובו הן בחשבוניות והן בתצהיר.
40. בנוסף נטען כי בפועל, המבקש לא שילם את ההוצאות שהושתו עליו או כל חלק מהן.
41. בתשובתו לבקשה, מביא המשיב דוגמאות משני פסקי בוררות שניתנו על ידי בוררי המוסד לבוררות וגישור של ההתאחדות לכדורגל, בהם נפסקו סכומים משמעותיים בעניינו של שחקן בודד. המשיב טוען כי העניין שנדון בתיק דנן הוא רחב משמעותית מן העניינים שנדונו בשני העניינים הנ"ל, שכן במוקד תביעת המבקש עמדו הסכמים עם כ-60 שחקנים, שנפרסו על פני תקופה של כ-8 שנים.
42. בשורה התחתונה טוען המשיב כי בענייננו לא מתקיימים, ולו לכאורה, התנאים הנדרשים לצורך קיום דיון נוסף, כך שדין הבקשה סילוק על הסף ולחלופין דחייה.

הכרעה

43. כתבי הטענות שהוגשו על ידי הצדדים בהליך שבפני (בקשת המבקש לקיום דיון נוסף ותשובת המשיב לבקשה), היו ארוכים וגדושי טענות, שלפחות חלק מהן לא היו לטעמי רלוונטיות לשלב הדיוני בו אנו מצויים.
44. על כל פנים, לצורך ההכרעה בבקשה קראתי את כתבי הטענות ונתתי את דעתי למכלול טענות הצדדים (גם לאלה שאליהן לא התייחסתי במפורש במסגרת הסקירה שהובאה לעיל).
45. לפני שאדרש לגוף העניין, אזכיר את המסגרת הנורמטיבית. תקנון המוסד לבוררות וגישור מאפשר לבעל דין להגיש בקשה לקיום דיון נוסף בהחלטות שניתנו על ידי הבורר. על פי תקנה 8(א) לתקנון, במסגרת הדיון בבקשה לדיון נוסף, יש לבחון את קיומם של התנאים הבאים: (א) האם "החלטת בורר עומדת בסתירה לפסיקה ו/או החלטה קודמת שניתנה במוסד לבוררות וגישור"; או – "שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של הפסיקה ו/או החלטה שנפסקה בעניין, יש לדעתו מקום לדיון נוסף". אם אחד מתנאים אלה מתקיים, רשאי הבורר להורות על קיומו של דיון נוסף.
46. הבקשה לדיון נוסף בענייננו, מתמקדת במרכיב אחד של פסק הבוררות שניתן בהליך בין הצדדים – סכום ההוצאות בו חויב המבקש.
47. נושא הוצאות המשפט, מוסדר כיום בפרק כ"ח של תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018. על פי תקנה 152 – "בתום הדיון יפסוק בית המשפט הוצאות סבירות והוגנות, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור". תקנה 151 מפרטת את התכלית שביסוד פסיקת ההוצאות ואת השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לפסוק בהוצאות ההליך.
48. על פי ההלכה הפסוקה, המגמה היא לפסוק לטובת בעל הדין שזכה בהליך הוצאות ריאליות. עם זאת, "פסיקת הוצאות בשיעור ריאלי כפופה להיותן סבירות, מיזתיות והכרחיות לניהול ההליך" (רע"א 7650/20 Magic Software נ' פאיירפלאי (נבו, 28.12.2020). באותו עניין גם נקבע כי – "ההוצאות צריכות להיות פרופורציונליות להליך עצמו ולמהותו".
49. על פי הפסיקה, סוגיית ההוצאות היא עניין מצוי באופן מובהק בשיקול דעתו של המותב היושב בדיון. בהתאם לכך, הנטייה הברורה של ערכאת ערעור, היא להימנע מלהתערב בפסיקה שניתנה בנושא על ידי הערכאה הדיונית. ההתערבות תהיה במשורה ובמקרים חריגים, "בהם נפלה טעות משפטית בשיקול דעתה [של הערכאה למטה - ע.ש], או אם דבק בהחלטה פגם או פסול מוסרי" (עניין פאיירפלאי).
50. עקרונות אלה מיושמים באופן תדיר על ידי בתי משפט של ערעור, כאשר הם מתבקשים להתערב בפסיקת הוצאות על ידי ערכאות נמוכות יותר. הם נכונים ביתר שאת ומכוח קל וחומר, להליך הנוכחי, בו לא מדובר בערעור אלא בבקשה לקיים בה דיון נוסף.
51. בהתאם לכך ובשים לב למסגרת הדיונית בה אנו מצויים, אין די במסקנה (ואיני אומר כי זו מסקנת) כי אילו הנושא היה מתברר בפניי פסיקתי היתה אחרת. ואפילו אין די במסקנה (ואיני אומר כי זו מסקנת) כי בפסק הבוררות נפלה טעות כזו או אחרת. שיקול הדעת שיש להפעיל מצומצם בהרבה.
52. בהקשר זה יוער כי לצורך פסיקת הוצאות משפט, יש כמובן לקחת בחשבון את הסכום ששילם בעל הדין הזוכה לעורכי דינו לצורך טיפול בהליך המשפטי. יחד עם זאת וכאמור לעיל, שכר הטרחה שייפסק לטובת בעל הדין הזוכה, צריך לשקף שכר טרחה ריאלי, סביר והוגן, בשים לב למכלול נסיבות העניין, ובכלל זה למורכבות ההליך, החשיפה הצפויה לבעל הדין כתוצאה ממנו, היקף העבודה

שנדרשה מעורכי דינו ועוד. צריכה להתקיים פרופורציה והלימה בין סכום ההוצאות לכל מרכיבים אלה. בכלל זה, בעל הדין שהפסיד לא צריך להיפגע מכך שבעל הדין שזכה שילם לעורכי דינו סכומים שחורגים מן הסביר והנדרש בנסיבות העניין. בהתאם לכך, במקרים רבים שכר הטרחה שנפסק לזוכה, אינו מכסה את הסכום האמיתי ששולם על ידו לעורכי דינו.

53. אני נוטה להסכים עם המבקש, כי שכר הטרחה שנפסק בענייננו, כפי שהוא בערך מוחלט, הוא על הצד הגבוה וכי מדובר בסכום חריג ביחס לסכום שכר הטרחה שנפסק בדרך שגרה בהליכים שנדונים במוסד לבוררות (בוודאי כאלה שהגיעו לסיום בשלב מוקדם יחסית).

54. יחד עם זאת, אין לכחד כי ההליך עצמו לא היה הליך שגרתי, במובן הזה שהוא התייחס למספר רב של שחקנים; שהוא התייחס לתקופת זמן ארוכה; שהשווי הכלכלי הפוטנציאלי של הנושא שנדון בהליך היה משמעותי; ובנוסף לכל אלה יש לזכור כי המבקש חזר בו מן התביעה במהלך הדרך, באופן שעורר אצל הבורר, כך נראה, רושם כי המניע האמיתי שגרם להגשת התביעה, היה שונה מן המניע שהוצג על ידי המבקש במסגרת ההליך.

55. גם ללא כל אלה – ובעיניי זהו השיקול העיקרי המכריע בענייננו את הכף – הוצאות המשפט היא סוגיה המצויה באופן מובהק במתחם שיקול דעתו של הבורר. כפי שצוין, רק במקרים חריגים ונדירים, תתערב ערכאת ערעור במרכיב ההוצאות בהליך משפטי. על אחת כמה וכמה ומכוח קל וחומר, שהתערבות כזו תהיה נדירה ביותר בהליך של דיון נוסף.

56. באשר לדיווח השעות שהוגש על ידי המשיב, הבורר קבע במפורש בפסק הבוררות כי הוא אינו מבסס עליו ממצא עובדתי כלשהו וכי סכום ההוצאות שייפסק, יתבסס על אומדנא. גם הטענה כאילו לזהות משרד עורכי הדין שייצגו את המשיב, היה משקל בסכום שנפסק, אינה מצדיקה קיומו של דיון נוסף.

57. לא השתכנעתי גם כי סכום ההוצאות בו חויב המבקש, טומן בחובו פגיעה בשיוויון או הגבלה על הגישה לערכאות. גם אם בהליך מסוים, לאור נסיבותיו המיוחדות, חויב בעל דין בהוצאות גבוהות יחסית, אין בכך משום הלכה חדשה ומחייבת ואיני סבור כי לסכום ההוצאות שנפסק בענייננו, צפויה השפעה תקדימית או רוחבית.

58. אני סבור, אפוא, כי בענייננו לא מתקיימים התנאים הנדרשים לצורך קיומו של דיון נוסף. בהתאם לכך, הבקשה נדחית.

59. בנסיבות העניין, לאחר ששקלתי בדבר, החלטתי כי כל צד יישא בהוצאותיו וכי שכר טרחת הבורר בהליך זה, יתחלק בין הצדדים בחלקים שווים. אם מי מן הצדדים נשא ביותר ממחצית משכר טרחת הבורר, ישיב לו הצד השני את ההפרש בתוך 30 יום מהמועד בו תומצא החלטה זו לצדדים, שאם לא כן, כל סכום כאמור יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין, מהיום ועד התשלום בפועל.

ניתן היום, 28.5.2024

בורר, [REDACTED]